

Metodhandbok

2020-2022

ESF-projektet: Samverkan för ökad skolnärvaro

Tillsammans kan vi göra skillnad

Innehåll

- 3 Presentation av skolsociala team och ESF-projektet
- 4 Insatser som främjar skolnärvaro
- 5-6 Uppdrag i projektet
- 7-10 Metodmaterial
- 11-13 Utmaningar, möjligheter och framgångsfaktorer
- 14 Uppföljning och utvärdering
- 15 Tips till er som vill starta projekt och arbeta med förebyggande och främjande skolnärvaroarbete.

Till dig som vill arbeta närvarofrämjande

I ESF-projektets metodhandbok har vi samlat gemensam dokumentation för grundskolans och socialtjänstens arbete med skolfrånvaro. Vi har velat belysa insatser som främjar närvaro och de framgångsfaktorer som vi vill lyfta i projektet

Film om skolsociala team

En kort film på 4:12 minuter med information om stadens skolsociala team, framtagen av projektet.

Filmen kan ses på:

play.mediaflowpro.com/ovp/14/33AMODTACG

Insatser som främjar skolnärvaro

1. Vi behöver först och främst veta varför en elev stannar hemma från skolan.
2. När vi vet varför kan vi tillsammans ge rätt stöd
3. Skolan kan antingen vara en elevs enda trygga plats eller ännu en plats för besvikelse och misslyckande.
4. Hemsituationen påverkar både elevens vilja och möjligheter att närvara i skolan.
5. Det viktigaste är bemötande och relationer. Att en vuxen lyssnar, respekterar och tar en på allvar är det som gör störst skillnad.

Källa: Maskrosbarn och uppdrag Psykisk hälsa

Bild från Plug-in

ESF-projektets uppdrag

- Förebygga skolfrånvaro och låg måluppfyllelse i syfte att stärka elevers framtidsutsikter
- Skolsociala team i projektet ger kompletterande insatser till skolans närvarofrämjande arbete till elever i årskurs 8 och 9
- Pröva och utveckla metod i syfte att öka likställigheten i staden
- Stärka samverkan skola-socialtjänst och bidra till öka samsyn kring närvarofrämjande arbetet
- Arbetet genomförs i de skolsociala teamen= skolans elevhälsoteam + socialtjänstens förebyggande enheter

Främja skolnärvaro, förebygga och åtgärda skolfrånvaro

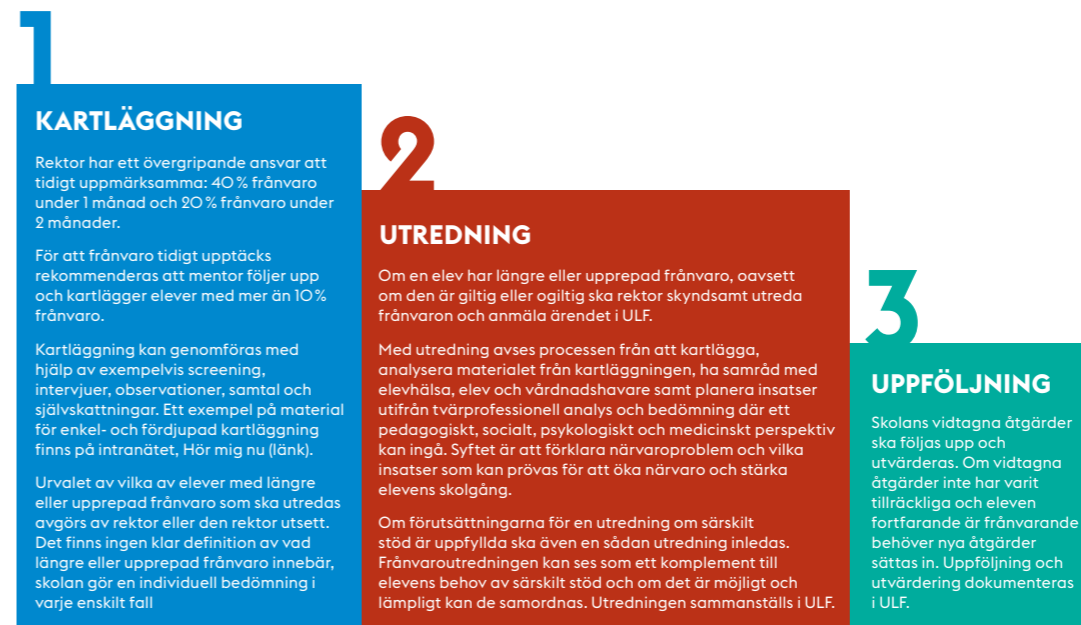
Målgrupp för projektet och skolsociala team, elever med frånvaro runt 20 procent.

Källa: Problematisk skolfrånvaro enligt Kearney

Utbildningsförvaltningens struktur för uppföljning av skolfrånvaro

Skolnärvaro ökar elevers möjlighet att klara skolan med godkända betyg. Skolsociala teamarbetet kan starta efter steg 1 eller steg 2.

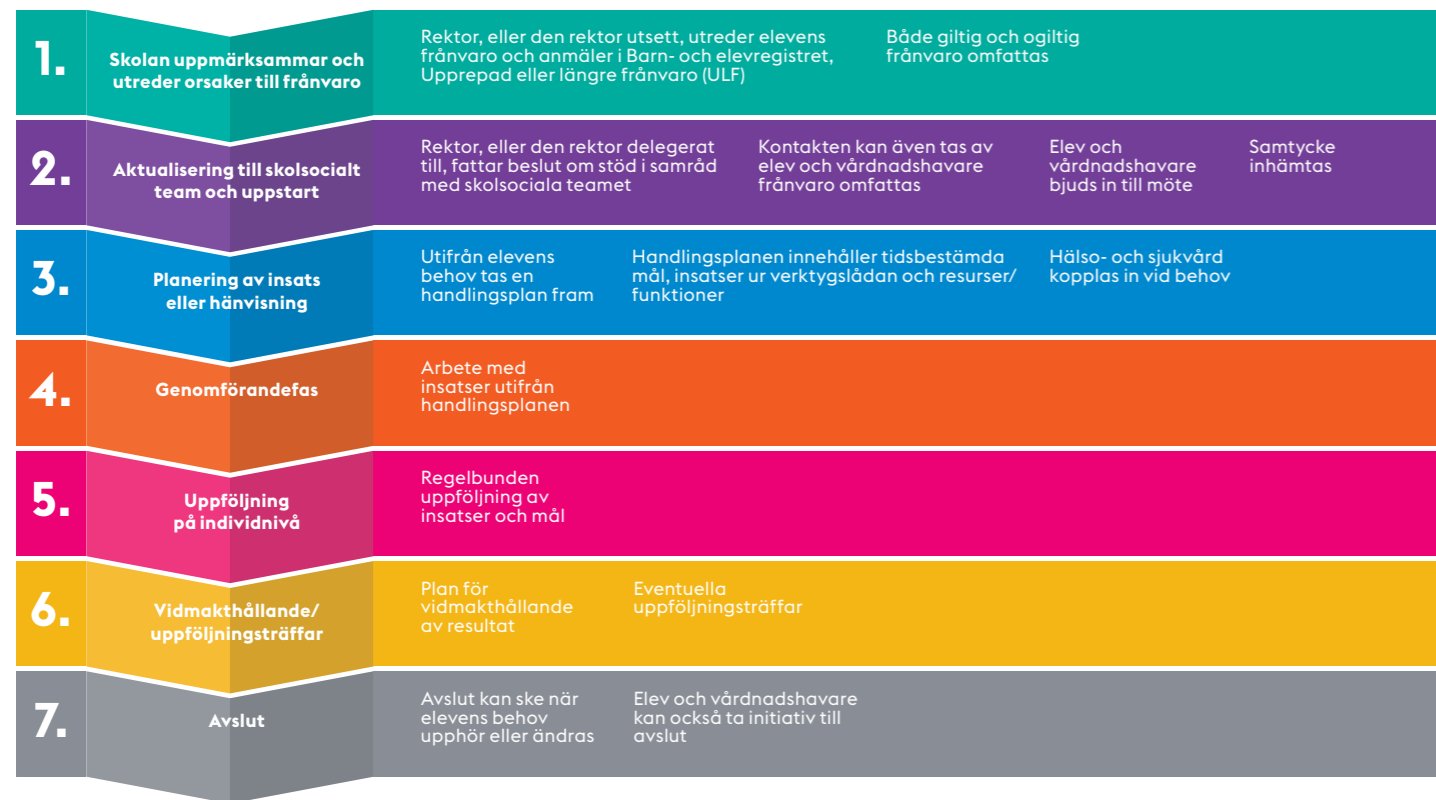
Frånvarotrappan

SAMVERKAN

Konsultation med socialtjänstens mottagningsenhet sker vid behov, utan att elevens personuppgifter röjs. Den som får kännedom om eller misstänker att ett barn far illa ska genast göra en anmälan till socialtjänsten (14:1 SoL)

Om elevens situation inte förbättras behöver ytterligare individuella lösningar skapas och samverkansmöten initieras om det finns flera aktörer och myndigheter i arbetet runt eleven. Samordnad individuell plan (SIP) upprättas i samverkan med socialtjänsten och hälso- och sjukvården.

Visualiserad arbetsgång för det skolsociala teamet

Verktyglådan – det här kan en skolsocionom göra

Struktur	Motivation och framtid	Coaching och trygghet	Lärmiljö	Vårdnads-havare	Socialt och fritid	Samverkan
Veckoplanering	Motiverande samtal	Incheck och utcheck	Stöd i att förbättra relation med lärarna	Regelbundna samtal och sms	kontakt med klasskompisar	Samordna insatser och åtgärder med skolans personal
Uppföljning	Stödjande samtal	Tillfälligt mötas upp innan skolan	Anpassning klassrum/ lärmiljöer	Enskilda samtal med stärkande perspektiv	Hitta fritidsintresse och följa med och vara med från start	Länka samman befintliga eller nya insatser/ åtgärder
Påminnelser	Lyfta framgångar	Tanka trygghet och hitta trygga personer	Länk till mentor och specialpedagog	Lyssna in föräldraperspektivet	Introducera till fältassistenter	Kontaktperson till andra insatser vid behov
	Prata om framtiden	Coaching och pepp vid behov	Stöd i början vid en ny anpassning/ lärmiljö			Länk och information till andra insatser inom stadsdelen
		Stöd i jobbiga situationer				SIP

Årshjul Spånga-Tensta

Ett tips på struktur i samverkan

Info + uppstartsmöten ESF/SST, aktualisering utifrån frånvaro sedan skolstart + utv.samtal

Mittermensavstämning på EHT aktuella elever

Gemensam avstämning/samverkan mellan socialtjänst och skola. (Skolsocionomer, skolkurator, skolledning och bitr.enheteschef

Info + uppstartsmöten, aktuella och nya elever.

Uppföljning gymnasie-
antagning fd. åk 9

Uppföljning måluppfyllelse
+ närvaro inför
aktualiseringar januari

Info + uppstartsmöten ESF/
SST. OBS! Sista månaden att
aktualisera åk 9

Gemensam avstämning/
samverkan mellan
socialtjänst och skola.
(skolsocionom, skolkurator,
skolledning och bitr.
enheteschef

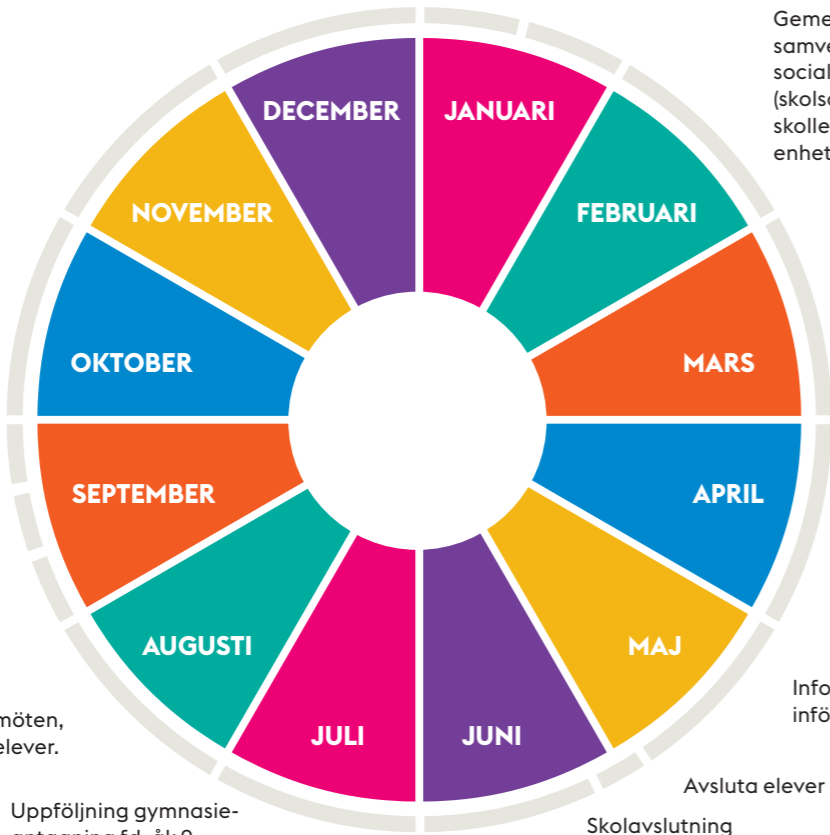
Info+ uppstartsmöten ESF/
SST. Baserat på
underlag från
utv.samtal

Mittermens-
avstämning på
EHT aktuella
elever

Infomöten ESF/SST
inför uppstart augusti.

Avsluta elever åk 9

Skolavslutning

Utmaningar, möjligheter och framgångsfaktorer

Vara överens
om HUR vi
ska samverka

Vara överens om
vilka METODER
vi ska använda

SAMHANDLA, göra
det vi kommit överens
om tillsammans

Samsyn

Metod

Insatser till
målgruppen

Projektets bidrag till att fler elever når målen

- Projektet har bidragit till att fler elever med skolfrånvaro fått tidiga förebyggande och närvarofrämjande insatser.
- Metoder för ökad skolnärvaro har prövats och utvecklats i projektet. Arbetsgången och verktygslådan har visualiserats
- Projektet har bidragit till ökad likställighet i stadens arbete med skolnärvaro
- Den Gemensamma arbetsmodellen för skolsociala team har förankrats i stadsdelarna
- Samverkan har stärkts vilket bidragit till ökad samsyn och ökat fokus på tidiga förebyggande insatser kring skolfrånvaro

Källa: Projektets uppföljning och extern utvärderare Rambolls utvärdering av insatserna

Projektets bidrag

Fler elever har fått tidiga förebyggande insatser

- Projektgruppens skolsocionomer i de sju ytterstadsstadsdelarna har arbetat med närvarofrämjande insatser tillsammans med grundskolorna.
- Projektgruppens uppdrag att arbeta med tidiga förebyggande insatser till elever med runt 20 procent frånvaro, har förankrats på deltagande grundskolor och hos stadsdelarnas medarbetare i de lokala skolsociala teamen.

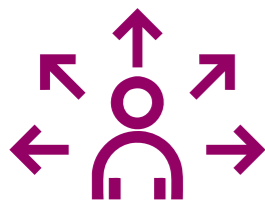
Ökad likställighet i staden

- Projektgruppens skolsocionomer i de sju ytterstadsstadsdelarna har bidragit till ökad likställighet i arbetet med att främja skolnärvaro.
- Projektgruppens gemensamma utvecklingsarbete har både förankrats på deltagande grundskolor och hos stadsdelarnas medarbetare i de lokala skolsociala teamen.

Ökad samsyn kring skolnärvaro

- Den operativa styrgruppen (rektorer och enhetschefer i de sju ytterstadsstadsdelarna) har bidragit till ökad samsyn kring skolnärvaro.
- Den operativa styrgruppen har bidragit till ökat fokus på tidiga förebyggande insatser i syfte att öka elevernas skolnärvaro.

Källa: Projektledarens reflektioner

Deltagaruppföljning

- Uppföljning av insatserna i ESF-projektet
- Uppföljning på aggregerad nivå
- För att kunna följa resultaten av de skolsociala teamens arbete på gruppnivå har vi dokumenterat följande bakgrundsfakta:
 - Kön, årskurs, ålder och skola
 - Omfattning av frånvaro vid inskrivning, och vid avslut av insatsen
 - Orsaker till frånvaroproblematiken
 - Vilka insatser som genomförs och i vilken omfattning
 - Resultat av insatsen
 - Om målen i handlingsplanen är uppfyllda
 - Avslutsorsak, om eleven fullföljt planering eller avslutat i förtid
 - Elevens- och vårdnadshavares uppfattning/nöjdhet med insatsen

Källa: Exceldokument som fylls i vid inskrivning och avslut

Nycklar till framgång – Projektets bidrag

- Samverkan kan ta långt tid, det handlar om att skapa relationer.
- Hur skapar vi relationer i skolan? Vi möts i personalrummet, tar en kopp kaffe. Det öppnar upp tillfällen för samtal som hjälper oss att skapa förtroende.
- Det är också viktigt att allas roller blir tydliga, här har filmen och verktygslådan varit till stor hjälp.
- Vi behöver även förstå skillnaden mellan socialtjänsten (ofta byråkratisk och långsam) vs skolan (som är snabb och stressig).
- Nycklar: Samsyn, samma språk och flexibilitet.

Källa: Tankar från en skolsocionom

För mer information

Projektledare
Helen Starkman
helen.starkman@stockholm.se
Mobil: 076-12 25 182

Funktionsbrevlåda:
socialförvaltningen@stockholm.se

Skolsocionomer från stadsdelarnas
förebyggande insatser inom
socialtjänsten i Rinkeby-Kista,
Spånga-Tensta, Hässelby-Vällingby,
Skarpnäck, Farsta, Enskede-Årsta-
Vantör och Skärholmen

Stockholms stads hemsida:
start.stockholm